

H.K

"Nå, kjære Vidkunn, må du holde deg godt fast og kjempe
videre, for rett nå ramler jeg."

TENK FÖR DU TALER!

Retteb til fritt aa kunne mene og si hva du vil, har tyskerne tatt fra deg. Paa alle maater og med alle misfler søker de aa forhindre at du faar vite sannheten. Men tross dödsdommer og terror har de ikke faatt knekk paa hjemmefronten. Vi har en alvorlig bönn til deg: du maa være paa vakt! Gestapo har sine agenter og medhjelpere der du minst venter det. Du vet ikke hvem som er farlig og som du må passe deg for, før det desverre kan være forsent. Det skulle hender herfra den senere tid ha fortalt deg.

Snakk ikke om at den og den er reist ut av landet, eller er arrestert, og om hva han har gjort! Gestapo kjenner kanskje ikke til saa mye, men det gaar an aa sette sammen smaating og paa den maaten komme til klarhet i sakene. Deter dödssynd aa snakke om at den og den er med i illegalt arbeid! Fortell ikke slikt til venner og bekjente for aa vise at du har greie paa det! Fall ikke for fristelsen aa betro noe under taushetsløfte! Du har likevel ingen garanti for hvem som videre kan faa greie paa det. Du kan selv bli puttet i fengsel som medskyldig, og maatte staa til rette for hva du har sagt. Vår ikke tankelös og hjelp ikke gestapo i deres "ärefulle" yrke! Huskogsaa paa det ansvaret som er forbundet med aa levere eller motta illegale skrifter! Du maa ikke gaa omkring med lommene fulle av slike papirer eller vise dem fram til andre enn dem som er helt sikre. Men husk ogsaa paa at avisen maa naa lengst mulig!

I tiden som kommer maa du være mer paa vakt enn noensinne før. Et lite ord kan bringe dine landsmenn de verste lidelsene og kanskje bety deres död. Og disse kjemper for Norges frihet - for din og min frihet!

vvv vVv vvv

TYSKLEND VÄKNER!

Det ejerer i det tyske folk. Tilbaketoget i Russland, sammenbruddet ved Stalingrad og bombekrigens over Tysklands byer har begynt aa aapne folks öyne for den bitre sannhet: Det förer mot avgrunnen!

De gode krefters frihetskamp har gaatt inn i en ny fase, det vil si at den har fyytt synlige uttrykk, den har fyytt sine signaler og martyrer og den har vakt en aktiv bevegelse i folket som ikke kommer til ro för Tysklands frihet og äre er gjennvunnet.

De begivenheter som aapnet det nye avsnitt i den indre tyske frihetskamp, fant sted i München, blandt studentene ved universitetet der Gauleiter Gieseler holdt en tale. Hans pöbelaktige omtale av de kvinnelige studenter og de demonstrasjoner som fulgte, vakte voldsomt röre i byen. Noen faa dager senere kom det mange steder oppromalt paa veggene, og tusenvis av flygeblad ble satt i omlöp, baade i byen og paa universitetet, som straks ble besatt av politiet. Etter angiveri av en hjelpepedell ble de tre studenter Hans Scholl, Maria Scholl - bror og søster - og Adrian Prost arrestert, dömt til döden for aa ha "hjulpet fienden", og henrettet ved halshuggning. Hva byen og studentene følte, kom til uttrykk straks etter at henrettelsene blitt offentliggjort. Nye sedler og plakater ble hver eneste hatt slaatt opp paa husveggene, og mange studenter arrestert. Snart kom tureb til lärerene. II/3 ble to proffesorer arrestert, og man ventet at andre ville bli tatt.

Og fra München brer parolen seg naa over hele Tyskland og videre ut til fronten, og til de besatte områader: Leve friheten! Frihet og äre!

vvv v vvv

DØM EI STRAKS DEN VILSEFÖRDE, STOLTE BRODER, MED FÖRAKT.
ICKE VÄGDE DU DE BÖRDER ÖDET PAA HANS SKULDOR LAGT.

Etterat Norge og Finnlend er kommet paa hver sin side i den store krig, har mange endret sitt syn. Det er mange nå som bare finner feil ved Finnlands politikk, ogsaa fra før Norge kom med. La oss derfor ta et tilbakeblikk.

I 1939 satte russerne plutselig fram krav om landavstaaelse. Det gjaldt land som uten tvil var finsk, og aarsaken var ganske enkelt at russerne trenete landet av militære grunner. Finnen forhandlet i Moskva, men det var umulig aa oppnaa noen vesentlig reduksjon av kravene. De ville ikke gi opp uten kamp, og da russerne kort etter gikk til angrep, forsvarte de seg. Dette er nakne faktta, kortest mulig framstilt.

Den finske regjering prøvde aa faa hjelp, saavidt en vet paa saa ulike steder som i Tyskland, England og Frankrike og i Norden, særlig da i Sverige. Fra Sverige kom mye materiell hjelp og flere tusen frivillige, Norge og Danmark ydet ubetydelig. England og Frankrike sa seg villig til aa sende et hjelpekorps, men den norske og den svenske regjering nektet transitt. At verdmaktene var villige til dettem var saa meget mere bemerkelsesverdig som de da var i krig med Tyskland og ville drevet Tyskland og Russland i armene paa hverandre ved en deltagelse paa Finnlands side. Tyskland ville intet gjøre.

Da Finnland saaledes ble staaende alene, maatte det selvfølgelig ligge under i kampen, tiltrods for tapperhet og dyktighet. Russland skaffet seg ved freden landavstaelser og militære støttepunkter og tvang dessuten finnene til aa begynne aa bygge en jernbane som ville bli en meget nyttig innfartsvei for russerne. Finnlands stilling etter freden ble saa svak at det maatte karakteriseres som bare halvveis selvstendig. Tar man i betraktning den finske historie med de lange kamper mot russerne og at russerne samtidig med finnlandskrigen trengte inn i östersjöstateene hvor de etter hvert innførte sitt samfunnssystem mot innbyggernes ønske, saa er det ikke rart at finnene følte den største frykt. Ingen som bruker sin sunne fornuft, kan fortenke dem i dette. Da saa tyskerne tilbød dem allianse, tok de sjansen. Vi har ihvertfall ingen rett til aa kritisere dem av moralske grunner. De opptraadte ikke mer egoistisk overfor oss enn vi overfor dem, da vi nektet transitt av hjelpehären. Og de hadde full rett til aa bruke alle lovlige midler for aa vinne tilbake det de hadde maattet gi fra seg. Ogsaa vi mener at krig er tillatt naar saken er rettferdig.

Det betenkelige er at de kom paa parti med nazismen, som vi hater og mener er itakt med de vønde makter i tilväret. Finnene har imidlertid den samme innstilling overfor kommunismen som vi overfor nazismen. La oss være klar over den fryktelige stilling de befant seg i. Naar en liten nasjon blir en stormekts utvalgte bytte, da måa fremforallt vi kunne innse at en kan bli grepst av den mest intense lyst til aa komme i en tryggere situasjon, selv om man skaffer seg hjelpere som ikke er feilfrie.

I virkeligheten har vi her i Norge ennaa den støtste interesse av et fritt Finnland, og denne interesse blir bare styrket om Tyskland etter krigens svekkes avgjørende som politisk faktor. I saa tilfelle vil nemlig Finnland ennaa mindre enn idag kunne bety noen fare for Norge, mens et utslettet Finnland er en sma-stat mindre i Norden, og et farlig eksempel paa "ordning" av for-

holdet mellom en stormakt og smaastat. Stormaktene er å forveieh alt for tilbøielige til aa betrakte oss som vekslepenger, hövelige til bruk i oppgjör dem imølom. Hold derfor hodet klart naar det gjelder Finnlands forhold. Den norske nasjon har sin egen interesse aa ivaret m. h. t. Finnlands fredsslutning, og denne bør vi tide bli klar over, ellers kan det hende at baade vi og vaar regjering blir staande ubesluttssomme, fotvirret av all slags propagandabrol idat øyeblikk de avgjørende beslutninger skal fattes.

vvv vVv vvv

H U S M O R

Du staar i timevis i kö for aa faa fisk. Du blir so regel ute i 1942 utförte vi 150 000 tonn fersk fisk til Tyskland...

Samme aar eksporterte vi matvarer til Tyskland for 280 mill. kr. og importerte for 141 mill. kr.

NOREGS UNGDOMSLAG

NU var ein sterk organisasjon, daa det vart "nyordna" fr kring I aa sidan. No er det stogg. Heller alle lagå i bygd og b er gaatt inn, trass i eit iherdug arbeid av den nye leidaren og folka hans.

NORGES INDUSTRIFORBUND

blir av de industridrivende ikke lenger betraktet som deres organisasjon. ~~Ingen sak må forelegges forbundet, ingen maa innfinne seg paa dets möter.~~ Hva nazistene vil faa, er et apparat uten liv, uten kontakt med den näring som forbundet skulle representer. Hvor nazistene viser seg, blir nordmennene borte.

S V E R I G E

Mange svenske föreninger og organisasjoner har i disse dager sendt henstilling til regjeringen om aa si opp transittavtalet med tyskerne Likeledes anmodes regjeringen om aa oppta forbindelsen med den norske regjering i London.

HARDANGERVIDDA.

Av en eller annen grunn har den tyske härledeelse her i landet gitt ordre til aa svi av alle hytter paa strekningen fra Rjukan og nordover til Ustaoset, Geilo osv. De tyske flyvere har vært ivrig beskjeftiget med aa bombe disse ubebodde hus. Naar de bolde krigere som regel ikke treffer, gaar de med i lav högde og bruker maskin gevärer mot hyttene. Var det folk de lette etter, ville det vært mer rimelig om de hadde gaatt ned og undersøkt hyttene.

Fra Stockholm meldes det at det er innfört delvis unntagelsesstilstand for Rjukan med portforbud, og at telefon- og telegrafforbindelsen med Rjukan er avbrutt. Tre ekstratog med tyske polititropper er sendt til distriktet, og det er foretatt turer innover Hardangervidda for aa oppspore sabotørene fra Rjukan.

KAMP MOT TVANGSUTSKRIVNINGEN!

Den tyske krigamaskin blir stadig mer avhengig av den utenlandske arbeidskraften. Utnyttingen av arbeidskraften i de besatte land organiseres paa tre maater. Endel blir sendt til arbeid rett bak fronten, til befestningsverker og transportarbeid. Endel arbeider i Tyskland som spesialarbeidere 1. Mens resten av den utenlandske arbeidskraft skal arbeide isine hjemland. Vi nordmenn hører forelig til den siste gruppe. De forteller oss at vi skal livberge oss

selv. Men naa kjenner vi metodene. De haaper at motstanden paa denne maate skal bli mindre, at de skal faa organisert arbeidet for at de si den skal kunne sende oss dit de vil. De stigende vaakske de vil ogsaa meget snart tvinge dem til aa utnytte oss utenfor vaart eget land. For oss er det derfor gitt at motstanden maa være støsst mulig fra første øtund. Vi maa gjöte hva vi kan for aa hindre at de skaffer seg kontroll over den ledige arbeidskraften. Vi maa etter hvert som utkallelsene kommer, unhdra oss arbeidet paa enhver tenkelig maate. Blir vi tatt og tvangssendt, maa arbeidstempoet ligge saa lavt saa mulig og alt gjøres for aa hindre at denne tvangsmobilisering blir til noen forbrel for vaare fiender. Tvert om, vi maa snu dehne mobiliseringen tilaa bli i klamp om foten paa dem. De skal faa erfare at har de sådd vin, saa skal de häste storm. Ethvert tegn paa at de vil sende oss ut av landet, maa mötes med den sterke motstand. En motstand saa sterk at vi maa ville sette livet inn. Kan ikke la oss utskrive til soldater for fienden eller være med aa erstatte annen arbeidskraft som blir sendt til fronten, uten at vi blir forredere mot oss selv og vaare allierte.

Hele det okkuperte Europa blir idag tvangsmobilisert, meldinger som kommer fra andre land, gaar ut paa at tykernes arbeidsmobilisering blir motarbeidet med alle midler.

Fra Belgia kommer det melding om at det utbröt streik i en belgisk fabrikks fordi 120 arbeidere skulle tvangssendes og i den tyske krigsindustri. 60 000 arbeidere streiket, og de begynt ikke sitt arbeid igjen før tvangsforsendelsen av belgiske arbeidere opphørte.

Fra prekestolene i Nederland blir det opplest et hyrdebrev med protest mot at det sendes hollandske arbeidere til Tyskland paa militært arbeid.

Ogsaa fra Tyskland meldes det om motstand. I et offisielt oppslag i Ruhr blir det truet med haarde straffer mot dem som ikke pa unngaa registrering.

Kraftigst har motstanden vært i Frankrike. I Paris, Lyon og Toulouse er det foretatt store rassiaer etter arbeidere som har unndratt seg registreringen. Da de første tog med tvangsutskrevne arbeidere skulle sendes til Tyskland, var arbeidernes slektinger samlet rundt togets dører og vinduer saa toget neppe kunne settes i auge. Pa en strekning av ca. 100 km. maatte toget stoppe 36 ganger da det ble trukket i nødbremse, og hver gang flyktet noen arbeidere fra toget. Til slutt maatte toget gaa videre med vepnede tyske soldater paa trinnene utanfor kupéene.

vvv vvv vvv

Arbeidsmobiliseringen.

Vi antar de fleste av våre leserer har sett "Meddelelse nr 2 om den 'nasjonale' arbeidsinnsats" med den nye landsomfattende parole: Intet fremmøte til arbeidsmobiliseringen, hverken til arbeidssted, avreisested eller til arbeidskontor. Heller ikke skal man la seg registrere på noensomhelst måte. I den samme meddelelse er det videre opplyst at flere av de nå innkalte allerede er blitt tvungne til militærtjeneste i den tyske hær som soldater. Andre er alt sendt ut av landet.

Vi kan til dette legge til opplysning, som forsvrig alt er kringkastet over London, at 3000 - tretusen - studenter ved Oslo Universitet har før langt seg strøket av registreringen, med den begrundelse at de var blitt narret til å gå med på registreringen ved løgnaktige opplysninger.

Med dette er denne sak kommet inn i et spor som kan føre til at det norske folk kan komme til å ta det eneste verdige standpunkt: Skarp front mot mobiliseringen. Vi har før gjort oss til talmann for den kurs som nå er valgt og kan kun glede oss over den ~~ni~~ sisste tids utvikling.

Imidlertid går det norske folk nå inn i den farligste og vanskeligste tid vi har opplevd siden krigens begynnelse. En mobilisering til beste for Tyskland er både vanærende og farlig. Motstanden er også farlig, men så er den også ørefull. Først og fremst er den i pakt med vår sammittighet.

En effektiv motstand vil bli forsøkt slått ned; det kan vi være sikre på. Vi får bruk for alt vårt mot og for all vår fantasi og handlekraft i kampen. Først og fremst vil vi se om at folk følger parolen i sine hovedtrekk, men ellers bruker sin egen forstand og sitt initiativ i kampen, uten å være så avhengig av at det blir gitt parole om hver enkelt ting. Det er mange måter å omgå de givne mobiliseringsbestemmelser på, som enhver kan tenke seg til og sette i verk, alene eller sammen med andre. Fremfor alt kan det sabeteres en masse, om bare folk slår seg sammen og får hjelp av deres instanser.

Og når mange må resikere alt sitt i denne kamp, må vi se andre forlange at de skal strekke seg et godt stykke utover en platonisk sympati, for å hjelpe de som må undra seg mobiliseringen. Det hele folk må samarbeide! På den norske siden er det ikke lenger plass for folk som uten gyldig grunn innskrenker seg til bare å høre etter London-nytt. Nyhetspatrioter har vi for mange av. La det istedet bli aktiv medvirkning i å ødelegge mobiliseringsmaskineriet, selvfolgelig med rimelig forsiktighet. Bare på ett punkt må vi la forsiktigheten fare: Ingen møter opp til mobiliseringen.

Det må tilrådes alle som er i faresonen å utvandre. De andre ~~ni~~ må hjelpe til. Men hold klar av provokatører. Ingen må nå innlate seg med tyskere som vil "desertere". De er oftest agenter for Gestapo. Og pass opp for de kjante nasister i byen og for spioner som Rinnan (fra Levanger) Mathisen (antakelig Oslo, nå Molde), Grande og andre. Ungå fremfor alt de hundyr som går med tyskerne.

Fra Aukra meldes at de som er komme dit er forferdet overstanden. Det er rent elendig med mat (potetsuppe til middag, ellers intet på den første dagen), dessuten en ~~ni~~ "rensighet" under enhver beskrivelse. Man blir full av lys med en gang.

Kinestriken viser seg å være effektiv. La oss huske på å holde den ved like.

Paroler. Husk de landsomfattende paroler om å nekte ungdomstjenesta, blokkere alle kommunale poster, alle poster ved arbeidskontor eller arbeidsdirektorat, politi, lensmann, politidepartementet, departementet for ~~ni~~ kultur og folkeopplysning, alle poster hvor inneha-

veren er avskjediget av politiske grunner, likeens alt medlemskap i herreds- eller byting. Hertil kommer motstanden mot arbeidsmobiliseringen. Det er selvsagt at de næster Ålesund kommune nettop overterer er så å si dobbelt bicert.

Krigsnytt. Situasjonen karakteriseres ved stillstand i øst, unntak en i Kubanområdet, hvor russerne langt til trenger tyskerne tilbake, voldsom bombing over Tyskland og tyskoccupert område i vest, over Italia og Tunis, samt av hårde kamper i Tunis. Som bekjent har de allierte nå trengt tyskerne sammen omkring Biserte og Tunis på et forholdsvis lite område. Den 8. arme holder ennå på med oppmarsjen foran de nye tyske stillinger, etter å ha drevet tyskerne tilbake fra Gabes til litt nord for Hammamet i et voldsom tempo. Italia har stengt sin nordgrense, grunnen til dette er uviss. Der har vært fredsføler ute fra aksemaktene, men denne er blitt møtt med en henvisning til Casablancamøtets sats: Aksemaktene må kapitulere betingelsesløst. De sisste meldinger lyder: 17/4 har 600 britiske 4 motors bombefly bombet Skodaverkene ved Pilsen i Tsjekkoslovakia, egne tap 37 fly. Meget vellykket. Samtidig er Ludwigshafen og Mannheim bombet, britiske tap 18 fly, store ødeleggelser industriområdet. Dagslysangrep over Holland, Belgia og Frankrike. Norske flygere har herunder utmerket seg. Catania, Messina og Neapel bombet. Brønen bombet i dagslys av amerikanske fly, som skjøt ned 53 tyske fly, egne tap 18 fly. I Stillehavet er 50 000 tons japsertonnasje senket. Konvojen var på vei til Ny-Guinea, men nådde ikke fram. Havnen i Burma satt ut av funksjon ved bombeangrep. Russiske fly over Königsberg og Danzig natt til lørdag. 18/4. Flere skip senket i Middelhavet, Palermo og Catania bombet. Natt til mandag var britiske fly med basis i England over Italia. Nærmere opplysinger savnes.

I Tunis har engelskmennene tatt noen høyder på vegne mot Tunis.

Nordmenn på ærenes liste: Sensuren har for en tid siden forbudt avisene å omtale følgende nordmenn: Professoren Joh. Holst, W. Keilhau, Leif Kreyberg, Alf Sommerfelt, Jac. Werm-Muller, A H. Winsnes, Ragnar Nicolaysen, M Goldschmidt, Francis Bull, Didrik Arup Seip, konservator Joh Huus, assistent R V Vennesland. Boken "Skisport under sokelyset" må ikke nevnes.